

Prof. dr. Daiva Sinkevičiūtė-Villanueva Svensson	https://orcid.org/0000-0001-9738-9443
Filologiniai ir sociokultūriniai baltų ir kitų kalbų onimų tyrimai	Philological and Sociocultural Studies of Onyms in Baltic and Other Languages
<p>Onimai yra filologijos objektas. Filologiniais metodais tiriama onimų kilmė, sandara, semantika, sudarymas ir vartoseną, nustatoma regionui, socialinėms grupėms būdingi bruožai. Pagal onimus tiriama kalbos funkcionavimas visuomenėje ir leksikos vartoseną. Daugiakalbių, migrantų bendruomenių onimai rodo kalbų kaitą, kalbinės tapatybės išlaikymą ir transformaciją. Dėl to tema leidžia analizuoti ne tik kalbos struktūrą, jos raidą, bet ir suprasti kalbų funkcionavimą visuomenėje bei socialinių grupių poveikį kalbos vartojimui.</p> <p>Onimų tyrimai jungia filologiją su kitais mokslais. Jie svarbūs istorijai, nes padeda nustatyti migracijos kryptis, socialinius santykius. Asmenvardžių vartoseną rodo socialines normas, tapatybę, vertybes, todėl aktualūs sociologijai. Psichologai pagal asmenvardžių pa(si)rinkimą tiria asmenų priklausymą socialinėms grupėms, savęs, kitų suvokimą. Geografai vietovardžius naudoja kartografuojant, standartizuojant objektus. Su asmens teisių apsauga, prekių ženklų teisiniu reguliavimu susijęs onimų suteikimas, vartoseną. Todėl tema aktuali tarpkryptiškai: derinant skirtingų mokslų perspektyvas leidžia tirti kalbos, kultūros, visuomenės ir kt. sąveiką.</p>	<p>Onyms are a subfield of philology. Philological methods examine the origin, structure, semantics, formation, and use of onyms, as well as features characteristic of regions and social groups. Onyms examine language functioning in society and use of the lexicon. The onyms of multilingual and migrant communities reveal language change and the maintenance and transformation of linguistic identity. Therefore, the topic allows the analysis of language structure and its development, as well as of the functioning of language in society and the influence of social groups on language use.</p> <p>Studies of onyms link philology with other disciplines. They are important for history, as they help to identify migration routes and social relations. The use of personal names reflects social norms, identity, and values, and is therefore relevant to sociology. Personal name choice allows psychologists to examine social group affiliation and self- and other-perception. Geographers use place names in mapping and in the standardization of geographical objects. The assignment and use of onyms are related to the protection of personal rights and the legal regulation of trademarks. Therefore, the topic is interdisciplinary: by combining perspectives of different disciplines, it allows the interaction of language, culture, society, and other domains to be studied.</p>